

Danube Floodplain

Zníženie povodňového rizika prostredníctvom revitalizácie záplavových území rieky Dunaj a jej prítokov

O projekte Danube Floodplain

Cielom projektu Danube Floodplain (niva Dunaja) je zníženie povodňového rizika prostredníctvom revitalizácie záplavových oblastí pozdĺž rieky Dunaj a jej prítokov. Projekt združuje odborníkov z 10 krajín a 22 organizácií. Hlavnými cieľovými skupinami sú ministerstvá, orgány povodí, odborníci a zainteresované strany.

Dĺžka trvania projektu: 06. 2018-11. 2020.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou (ERDF, fondy IPA)

Hlavný cieľ

Zlepšenie medzinárodného vodného hospodárstva a prevencie pred povodňami pri maximalizácii prínosov pre zachovanie biodiverzity.

Očakávaný prínos

Zlepšenie znalostí o vodnom hospodárstve, ktoré spája prínosy pre ekosystémy, spoločnosť, ekonomiku a ochranu pred povodňami v celom povodí Dunaja.

Výstupy

- Príručka o revitalizácii a ochrane riečnych nív v povodí Dunaja, zameraná najmä na vodohospodárskych pracovníkov.
- Strategické pokyny pre riadenie udržateľných riečnych nív Dunaja, obsahujúce kľúčové zistenia manuálu zamerané na širokú verejnosť.
- Plán povodia Dunaja obsahujúci dohodnuté následné kroky na realizáciu projektov v oblasti riečnych nív.

Dunaj

- je druhou najdlhšou riekou Európy (2850 km), ktorá preteká cez 19 krajín a ovplyvňuje život 81 miliónov obyvateľov;
- jeho povodie pokrýva územie s rozlohou 801 500 km²;
- Od konca 19. storočia zaniklo 80% dunajských mokradí a nív; a
- strata riečnych nív spôsobila taktiež stratu samočistiacej schopnosti.

Povodie Dunaja

- je útočiskom pre 5000 živočíšnych a 2000 rastlinných druhov;
- je zdrojom pitnej vody pre 20 miliónov obyvateľov;
- poskytuje celý rad ekosystémových služieb, napr. ochrana biodiverzity, čistota vody, ochrana pred povodňami, rybolov a cestovný ruch;
- je dôležitá dopravná trasa;
- má rozhodujúcu úlohu v oblasti rekreácie a cestovného ruchu, výrazne prispieva k regionálnej ekonomike; a
- využívanie pôdy v povodí je veľmi rôznorodé; zahŕňa napr. rôzne poľnohospodárske plochy, lesníctvo, baníctvo, prírodné oblasti, sídla a priemyselné zóny.

Pridaná hodnota riečnych nív

Riečne nivy poskytujú útočisko, vhodné najmä pre vtáctvo, ktoré využíva ako prírodnú migračnú trasu a ako hniezdiská.

Má dôležitú úlohu v potlačovaní povodní tým, že zachytí vodu a rozptýli energiu povodňových prietokov.

Povodne sú prírodný jav. Môžu však skončiť ako katastrofy spôsobujúce rozsiahle škody - a to najmä tam, kde boli prírodné záplavové územia odrezané od riek.

Dopady katastrofických povodní sa môžu v budúcnosti značne zvýšiť, keďže spoločnosť je stále zraniteľnejšia voči škodám spôsobeným povodňami a pretože povodne môžu byť kvôli klimatickým zmenám závažnejšie a častejšie.

436
miliárd
EUR

V období 1980-2016 boli celkové vykazované ekonomické straty spôsobené klimatickými extrémami v členských krajinách EHP približne 436 miliárd EUR (hodnota Eura v roku 2016) (správa EHP 2017).

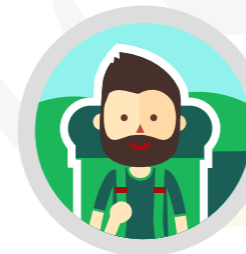
Viacere štúdie ukazujú, že prirodzené riadenie záplavových území poskytuje väčší prínos pre ľudí a ekosystémy v porovnaní s obrábaním pôdy a intenzívnym poľnohospodárstvom.

Na zníženie dopadov povodní a zachovanie dynamických vodných ekosystémov je potrebné hľadať udržateľné riešenia blízke prírode.

Prirodzené zadržiavanie vody na celej ploche povodia nám umožňuje zmierniť negatívne dopady povodní a aj sucha. Zadržiavanie vody nielenže znižuje povodňové riziko, ale zabezpečuje aj lepšie zásobovanie vodou, čo je pozitívne nielen pre obnovu vegetácie a podzemných vôd, ale aj pre ľudské použitie, ako je napríklad extenzívna poľnohospodárska výroba.

Prírode blízke opatrenia pre obnovu riečnych nív môžu pomôcť

- prepojení protipovodňovej ochrany s ekonomickými a ekologickými výhodami
- zvýšeniu možností využitia riečnych nív
- zvýšeniu atraktivity územia z pohľadu turizmu
- kvalitnejšiemu habitu a druhovej rozmanitosti
- zmierneniu dopadov extrémnych meteorologických udalostí
- predchádzaniu vymieľaniu koryta toku a
- dosiahnuť lepšiu kvalitu vody.

V rámci projektu budú vybrané nivné oblasti pozdĺž rieky Dunaj a jej prítokov, ktoré budú zjednocovať najprínosnejšie ekologické a protipovodňové opatrenia.

Štúdie uskutočniteľnosti budú realizované v piatich vopred vybraných pilotných oblastiach pozdĺž rieky Dunaj a jej prítokov. Budú sa hodnotiť opatrenia a vypracujú sa nové možnosti manažmentu povodňového rizika s cieľom podporiť najlepšie možné zásahy do ekosystémov a ľudskej spoločnosti.

Vybrané pilotné oblasti projektu Danube Floodplain

